

PROGRESJONSPLAN FOR SOLTOPPEN BARNEHAGE

Med utgangspunkt i Rammeplanen og overordnede dokumenter følger progresjonsplanen opp barnehagens årsplan.

15.11.20

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser.

Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.

Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Se ytterligere støttemateriell: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/arbeidsmater/progresjon/>

Progresjonsplanen skal beskrive hvordan vi i Soltoppen barnehage legger til rette for progresjon på alle områder og for alle barn i aldersgruppen 0-6 år.

Vi har valgt å dele inn planen ifht. aldersgrupper, men dette skal ikke oppleves som absolutt når det gjelder det enkelte barn.

Det er viktig å huske at alle barn skal oppleve mestring og ha noe å strekke seg etter ut ifra sitt eget ståsted og nivå.

Progresjonsplanen skal dokumentere barnehagens arbeid med å introdusere nye perspektiver, opplevelser og erfaringer gjennom barnehagehverdagen, ved bevisst bruk av materialer, litteratur, leker og utstyr.

Vi skal stimulere og oppfordre barna til undring, til å stille spørsmål, søke opplevelser og ta initiativ slik at alle barn deltar i fellesskapet.

Denne planen skal gi rammer for hvordan dette tilrettelegges etter hvert som barn blir eldre og sett i forhold til modning og erfaringsgrunnlag.

	1-2 år	3 år	4 år	5 år/skolestarter
TEMA/ FAGOMRÅDE:	<p>Vi skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. I barnehagehverdagen skal vi støtte barnas identitetsutvikling ved å fokusere på å skape meningsfulle opplevelser hvor barna kan forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen. Personalet skal være gode modeller og veilede i forhold til allment aksepterte verdier og holdninger. Barna medvirker og har innflytelse på barnehagens hverdag. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet.</p> <p>I Soltoppen barnehage jobber vi hele tiden med å forme barna til å bli den beste versjonen av seg selv. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet.</p>			
DANNING OG BARNS MEDVIRKNING	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal lære å dele leker og å vente på tur - Barna skal øve på god bordskikk - Barna skal få erfaringer i å øve på valg av leker, mat og m.m. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal øve på å dele leker og vente på tur - Barna skal øve på god bordskikk og øve på forskjellen mellom rett og galt. - Barna skal øve på å være gode rollemodeller for de som er yngre - Barna skal få medvirke i hverdagslige gjøremål som dekke bord, rydde, lete fram klær, kle på seg noen plagg m.m. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal øve på å dele leker og vente på tur - Barna skal ha grunnleggende god bordskikk, og vite forskjellen mellom rett og galt - Barna skal ha utviklet ferdigheter i å være gode rollemodeller for de som er yngre. - Barna skal få medvirke i hverdagslige gjøremål som dekke bord, rydde, lete fram klær, bestemme turmål, pakke tursekk, bestemme hvor de skal leke med mer 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal øve på å dele leker og vente på tur - Barna skal ha grunnleggende god bordskikk, og vite forskjellen mellom rett og galt - Barna skal kunne vise selvstendighet i hverdagslige gjøremål som dekke bord, rydde, lete fram klær, bestemme turmål, pakke tursekk, bestemme hvor de skal leke, m.m. - Vi gjennomfører barnesamtaler slik at barna selv kan være med å vurdere barnehagehverdagen.

	1-2 år	3 år	4 år	5 år/skolestarter
TEMA/ FAGOMRÅDE:	<p>Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap. Alle barn skal kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Vi skal aktivt legge til rette for at barna utvikler ferdigheter, kunnskaper og holdninger som må ligge til grunn for vennskap og sosialt fellesskap. Barnehagen skal støtte barnas selvfølelse, og gi hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og ta hensyn til andres behov.</p> <p>Vi i Soltoppen barnehage ønsker å forebygge all form for mobbing og skape et miljø der mobbing ikke forekommer. Personalet skal iverksette gode ferdigheter og kunnskaper for å ivareta et godt og inkluderende oppvekstmiljø.</p>			
INKLLUDERENDE FELLESSKAP	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få utvikle vennskap og lære seg samhandling og samspill med andre barn - Vi introduserer vennebøker aktivt i samling og prater/synger om vennskap 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få lære seg å være en del av et større fellesskap og oppleve å være en viktig bidragsyter i samspill og samhandling med andre barn. - Barna skal lære å sette egne grenser og også lære seg å akseptere andres personlige grenser. - Vi bruker vennebøker og prater/synger om vennskap aktivt i samlinger 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal mestre balansen mellom å ivareta egne behov og samtidig ta hensyn til andres. - Vi bruker vennebøker aktivt i samlinger og introduserer pedagogisk psykologisk materiell - Barna skal lære å sette egne grenser og også lære seg å akseptere andres personlige grenser. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vi jobber aktivt med vennskap også på tvers av avdelinger - Vennekort og vennebøker brukes aktivt i samlinger, og barna skal ha gode erfaringer knyttet til pedagogisk psykologisk materiell - Barna er aktivt med på markering av vennedagen 9.juni

	1-2 år	3 år	4 år	5 år/skolestarter
TEMA/ FAGOMRÅDE:	<p>Vi bruker naturen og referanseområdene i vårt nærmiljø. Vi legger opp til allsidig bruk av naturen i forhold til undring, lek, læring, mestring, og erfaringer. Vi dyrker friluftslivet sammen med barn på alle alderstrinn og i alle årstider.</p> <p>- Utvikle holdninger, - Forstå sammenhenger, - Være aktive i naturen, -Oppleve og iaktta naturen, -Være i- og bli glad i naturen</p> <p>Vi ønsker at barna skal lære å bli glad i naturen, og å gi dem allsidige friluftsopplevelser og evner til å ta vare på naturen. Vi bruker vårt store naturområde som barna beveger seg opp og ned på i løpet av sin tid i barnehagen. Vi er ute hver dag.</p>			
NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	<p>- Barna er på tur eller har utedag to dager i uken, vi bruker nærområdet og det store uteområdet i barnehagen.</p> <p>- Barna skal lære seg å være i-, og å bli glad i naturen.</p> <p>- Barna skal få erfaringer i å oppleve alle slags typer vær, og å bevege seg på ulike typer underlag etter vær og føreforhold</p>	<p>- Barna er på tur eller har utedag to dager i uken, vi bruker nærområdet og det store uteområdet i barnehagen.</p> <p>- Barna skal få opplevelser knyttet til å være aktive i naturen.</p> <p>- Barna skal få erfaringer knyttet til å oppleve og iaktta naturprosessene og livet i naturen.</p>	<p>- Barna er på tur eller har utedag to dager i uken, vi bruker nærområdet og det store uteområdet i barnehagen.</p> <p>- Barna skal være aktiv i naturen og få begynnende forståelse for sammenhenger i naturen.</p> <p>- Barna skal få kjennskap til hva som er skadelig for naturen og hvordan de kan bidra til å ta vare på den.</p>	<p>- Barna er på tur eller har utedag to dager i uken, vi bruker nærområdet og det store uteområdet i barnehagen.</p> <p>- Barna skal være aktiv i naturen, forstå sammenhenger og utvikle holdninger i forhold til naturen.</p> <p>- Barna skal ha kunnskap om hva som er skadelig for naturen, og vite hvordan de kan bidra til å ta vare på den.</p>

	1-2 år	3 år	4 år	5 år/skolestarter
TEMA/ FAGOMRÅDE:	<p>Vi setter ord på det vi gjør og er tydelige og tar oss tid når vi prater. Vi bruker språket aktivt i alle daglige situasjoner, for eksempel på stelletbordet, ved påkledning, når vi lager mat og spiser osv. Vi lytter til det barnet har å si. Vi har bøker tilgjengelig for barna og leser både inne og på tur. Vi leker med språket har språksprell i grupper. Andre aktiviteter vi bruker er sanger, sangleker og spill hvor bokstaver og bruk av språk er fremtredende.</p> <p>Vi oppmuntrer og introduserer lekeskriving og leke-lesing for barna. Vi besøker biblioteket regelmessig. Vi bruker TRAS (tidlig registrering av språk) skjema ved behov.</p> <p><i>Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen.</i></p>			
KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få erfaringer og opplevelser knyttet til begreper i hverdagen. - Vi snakker om det vi gjør sammen og bruker sang, rim, regler. - Barna skal få oppleve å se i og lese bok. Vi snakker om bilder, og øver på å kjenne igjen. - Barna skal få erfaringer i å lytte, høre lyder og gjentakelse. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal ha grunnleggende ferdigheter i å snakke/undre sammen med de voksne og de andre barna – om det vi gjør, ser og opplever i hverdagen. - Barna skal ha utviklet begreper basert på førstehåndserfaringer knyttet til hverdagslige ting og gjøremål. - Barna skal få opplevelser knyttet til å lese bøker og utvikle leseglede. - Barna skal kjenne til våre mest brukte sanger, rim og regler. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal kunne delta i samtaler i forskjellige aktiviteter og situasjoner. - Barna skal få erfaringer i å sette ord på opplevelser, følelser, og å lytte til hverandre. - Barna skal få erfaringer knyttet til bruk av humor i hverdagen og å sette ord på det som er morsomt. - De skal få opplevelser knyttet til høytlesing på tur og i barnehagen. De skal delta i språkleker og språksprell, og ha god kjennskap til våre mest brukte sanger, rim og regler. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal være trygg på delta i samtaler i ulike aktiviteter og situasjoner. - Barna skal kunne snakke om og sette ord på følelser, og ha gode erfaringer i å lytte til hverandre. - Barna skal ha mange erfaringer og opplevelser knyttet mot begrepslæring, lesestund, språksprell og språkleker. De skal kunne bruke humor og vitser i hverdagen. - Barna skal ha mange erfaringer og opplevelser knyttet til fortellinger, rim og regler, sang og teater. - Barna skal være i gang med lekeskriving, og kunne kjenne igjen navnet sitt, samt øve på alfabetet og å skrive sitt eget navn.

	1-2 år	3 år	4 år	5 år/skolestarter
TEMA/ FAGOMRÅDE:	<p>Vi bruker naturen og de turområdene som vi har i vårt nærmiljø. Vi legger opp til allsidig aktivitet for å stimulere/utvikle barns kroppsbeherskelse, grov & finmotorikk, rytme og motorisk følsomhet. Aktiviteter gjennomføres under alle årstider som for eksempel, skigruppe, aking, orientering, klatring og hinderløyper. Barnehagen skal bidra til gode vaner gjennom matlaging, sunt og variert kosthold, samt god hygiene/håndvask. Vi har fokus på vennskap og fellesskap gjennom hele året. Vi vil ha stort fokus på hvor maten vi spiser kommer fra, hva slags mat som er godt for kroppen og hvordan vi kan tilberede god mat både inne og ute i naturen. Vi har et variert kosthold som innebærer både varmmat og smøremåltid. Vi har som mål å lage mat med smak sammen med barna. Målet vårt er at barna skal oppnå god mat- og måltids glede sammen.</p> <p><i>Barna skal utvikle motoriske ferdigheter gjennom organisert fysisk aktivitet. De skal også ha et sunt og variert kosthold.</i></p>			
KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	<ul style="list-style-type: none"> - Barna leker ute og inne. De skal få bruke kroppen aktivt, primært innenfor barnehagens område, og deltar på tur en gang i uken ut ifra barnas ferdigheter. - Barna skal kunne hvile ved behov. - Barna skal motiveres til å øve på å kle på seg selv, og å vaske hendene. - Barna skal få opplevelser knyttet til sansemotorisk og lek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få bruke kroppen aktivt både ute og inne, og kjenne glede ved å bruke/beherske kroppen sin. - Barna skal oppleve positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring. - Barna skal kunne mestre håndvask, og i større grad kunne kle på seg selv. - Barna deltar på turgruppe 1-3 ganger i uka. - Barna deltar på sang-/bevegelsesleker. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få oppleve fysisk utfoldelse inne, ute, i skogen, fotballbanen, svømmehallen, akebakken etc. De skal også ha gode rutiner for håndvask. - Barna skal mestre påkledning; gjøre mest mulig selv. - Barna skal erfare glede og positiv selvoppfatning gjennom kroppslig og motorisk mestring. - Barna skal ha grunnleggende kunnskap om kroppen, betydningen av gode vaner og sunt kosthold. 	<ul style="list-style-type: none"> Barna skal varierte erfaringer knyttet til fysisk utfoldelse inne, ute, turer, fotballbanen, akebakken etc. - Barna skal innarbeidede rutiner for håndvask. - De skal i størst mulig grad mestre egen påkledning. - Barna skal ha utviklet glede og positiv selvoppfatning gjennom kroppslig og motorisk mestring. - Barna skal ha gode kunnskaper om kroppen og bevissthet om egne og andres personlige grenser. - Barna skal ha gode vaner og forstå betydningen av et sunt og variert kosthold.

	1-2 år	3 år	4 år	5 år/skolestarter
TEMA/ FAGOMRÅDE:	<p>Vi skal gi barna muligheter til å oppleve kunst og kultur, og til selv å uttrykke seg estetisk. Vi benytter oss av de kulturelle tilbudene vi har tilgang til, som bibliotek og forestillinger, museum og lignende. Vi introduserer barna for lokal-, nasjonal- og internasjonal matkultur. Vi skal gi barna muligheter til å lage egne kunstverk av ulike materialer, som f.eks. naturmaterialer vi finner og gjenbruksmaterialer. Vi dramatiserer eventyr, synger og leker både inne og ute. Vi bruker folkeviser, rim og regler, og danseleker, vi bruker rytmeinstrumenter til å føle rytme og bevegelse, og barna lytter til variert musikk. Vi legger vekt på å videreføre våre kulturelle tradisjoner og vår kulturarv, samt at vi inkluderer andre kulturer representert i barnehagen.</p> <p>I Soltoppen barnehage skal vi legge til rette for at barna skal få oppleve og gjøre estetiske opplevelser til sine egne. Gjennom estetikk og sanser lærer barna å forholde seg til verden på en naturlig måte.</p>			
KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få muligheten til å uttrykke seg estetisk gjennom lek, forming, maling, fingermaling, musikk og dans. - Vi bruker billedbøker i samlinger og lesestund. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få muligheten til å uttrykke seg estetisk gjennom lek, rollelek, se på bilder, male, blande farger, fingermaling, liming og dramatisering. - Barna får varierte opplevelser knyttet til musikk og danse, sang og sangleker. - Vi har fokus på å se farger, lukte og lytte i møte med naturen. - Barna skal få opplevelser og erfaringer knyttet til matkultur. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få muligheten til å uttrykke seg estetisk gjennom lek, rollelek, eventyr og fortellinger. - Barna får varierte opplevelser knyttet til dans og å lytte til musikk, sang og sangleker, oppleve ballett/teaterforestilling og dramatisering. - Vi legger til rette for formingsaktiviteter med natur og gjenbruksmaterialer samt andre materialer. Vi har fokus på å oppleve og å sanse ute i naturen - Barna skal få opplevelser og erfaringer knyttet til matkultur. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få muligheten til å uttrykke seg estetisk gjennom lek, rollelek, eventyr og fortellinger. - Barna får varierte opplevelser knyttet til dans og å lytte til musikk, sang og sangleker, oppleve ballett/teaterforestilling og dramatisering. - Barna får muligheter til å gi uttrykk for opplevelser gjennom ulike medier f.eks gjennom maling og tegning. Vi legger til rette for formingsaktiviteter med natur og gjenbruksmaterialer samt andre materialer. Vi har fokus på å oppleve og å sanse ute i naturen - Barna skal få opplevelser og erfaringer knyttet til matkultur I forbindelse med internasjonale dager legger vi til rette for opplevelser i forhold til andre kulturer.

	1-2 år	3 år	4 år	5 år/skolestarter
TEMA/ FAGOMRÅDE:	<p>Vi har fokus på å bevisstgjøre barna i forhold til begrepene antall, rom og form. Vi voksne bruker matematiske begreper, og vi ser etter matematikken i hverdagen. Vi skal tilrettelegge for, og oppmuntre til, varierte spill, telling, sortering, lek med klosser, former og mønstre. Barna skal få utforske størrelser, antall, avstander, vekt, mengder, tid, likheter og ulikheter. Barna skal få bruke kroppen og sansene for å utforske rommet og utvikle romforståelse.</p> <p><i>Vi i Soltoppen barnehage skal oppdage og utforske matematikken i hverdagen sammen med barna.</i></p>			
ANTALL, ROM OG FORM	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få erfaringer knyttet til lek med puttekaske, klosser og enkle puslespill. - Barna skal oppleve aktiviteter som har fokus på å bruke kroppen i forhold til rommet som sangleker, bevegelsesleker, hinderløype, sansemotoriske spill og trampoline. - Barna skal introduseres for begrepene en, to, mange gjennom tellelek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få leke med og utforske ulike former og størrelser inne og ute i naturen. De skal sammen med de voksne erfare telleregler og sanger. - De skal få erfaringer knyttet til selv å lage former i ulike materialer fra naturen og plastelina/leire/trolldeig og med pedagogisk materiell som klosser, magneter, LEGO, sansemotoriske spill og puslespill. 	<p>Barna skal få muligheten til å øve seg på begreper som sier noe om posisjoner i rommet og romforståelse eks. Foran, bak, over-under, øverst-nederst, først, sist.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Barna skal delta på tallsprellaktiviteter og i lek og samtale med hverandre og de voksne. - Bruke tall, mengder og former for å beskrive ting i omgivelsene og naturen rundt de. - De skal få erfaringer i å beskrive hvilke egenskaper de ulike formene har. 	<p>Barna skal få erfaringer i og kunnskaper om tall og mengder, statistikk og former.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunne tallrekka fra en til ti og tallenes plasseringer på denne, gjenkjenne og kopiere mønstre og lage egne mønstre

	1-2 år	3 år	4 år	5 år/skolestarter
TEMA/ FAGOMRÅDE:	<p>Vi skal reflektere over, og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, og samtidig ta med oss verdier og tradisjoner i den kristne kulturarven. Vi vektlegger toleranse for hverandre og for hverandres bakgrunn. Vi jobber mye med vennskap og verdier gjennom hele året. Vi markerer FN-dagen med FN-kafé. Barna skal få kjennskap til høytider og tradisjoner knyttet til kristendom og andre religioner og livssyn som er representert i barnegruppen. Personalet skal være gode modeller, og veilede i forhold til allment aksepterte verdier og holdninger. Vi møter barnas spørsmål og undring med respekt.</p> <p><i>Vi i Soltoppen barnehage skal jobbe for å tilegne oss forståelse og respekt for mangfold, verdier og tradisjoner.</i></p>			
ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal bli trygge og føle tilhørighet i barnehagen. - Barna skal oppleve lek og samvær med andre barn og voksne og begynne å tilegne seg normer og verdier som å være snille med hverandre og ta hensyn. - Barna deltar på sine premisser i barnehagens tradisjoner, merkedager og høytider. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få ferdigheter knyttet til å være sammen med andre barn og voksne i ulike aktiviteter. - Barna skal begynne å tilegne seg grunnleggende normer og verdier og å ta hensyn til omgivelsene. - Barna skal ha grunnleggende erfaringer knyttet til opplevelser og undring i naturen. - Barna skal delta, og medvirke, i barnehagens tradisjoner, høytider og merkedager. 	<ul style="list-style-type: none"> Barna skal ha gode ferdigheter knyttet til samhandling og samspill med andre barn og voksne i ulike aktiviteter. - Barna skal ha tilegnet seg grunnleggende normer og verdier, og øve seg på å vise omsorg og respekt for andre. - Barna skal oppleve at det gis rom for undring og samtaler om opplevelser. - Barna skal delta aktivt i barnehagens tradisjoner, høytider og merkedager. - Barna skal få grunnleggende kjennskap til bakgrunnen for tradisjoner i forbindelse med høytider. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal ha gode og varierte ferdigheter knyttet til samhandling og samspill med andre barn og voksne i ulike aktiviteter. - Barna skal ha tilegnet seg normer og verdier, og ha ferdigheter i å vise omsorg og respekt for andre. - Barna skal oppleve at det oppfordres til-, og gis rom for, undringer, dialog og opplevelser knyttet til erfaringer i deres hverdag. - Barna skal ha en stor rolle i forhold til å delta aktivt i barnehagens tradisjoner, høytider og merkedager. - Barna skal ha forståelse for bakgrunnen til tradisjoner, høytider og merkedager

	1-2 år	3 år	4 år	5 år/skolestarter
TEMA/ FAGOMRÅDE:	<p>Vi skal gi barna opplevelser og erfaringer i nærmiljøet. Barna skal erfare at de er verdifulle og viktige for fellesskapet, både i og utenfor barnehagen. Vi benytter oss av nærmiljøets institusjoner og ressurser. Vi deltar på aktuelle tilbud og arrangement og aktiviteter som passer for oss. Vi har internasjonal uke hvert år med FN-kafe for barna, buffet med mat fra andre land – vi vektlegger nye smaker og mat med smak. Alle ulike nasjonaliteter i barnegruppen er representert med flagg. Vi markerer samefolkets dag hvert år.</p> <p><i>Gjennom utforskning opplevelser og erfaringer skal vi gi barna innsikt i og erfaring med deltakelse i et bærekraftig samfunn.</i></p>			
NÆRMILJØ OG SAMFUNN	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal bli kjent med nærområdet gjennom turer i barnehagens nærmiljø og lekeplasser. - Barna skal inkluderes i fellesskapet ved måltider, samlingsstunder og markeringer i barnehagen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal bli kjent med nærområdet gjennom turer i barnehagens nærmiljø, besøke butikk, universitet og andre institusjoner og bedrifter i området. - Barna skal få begynnende forståelse for hva som skal til for at et samfunn skal fungere, f.eks. hvem henter søppel, hvor kommer maten fra og lignende. - Barna skal få en begynnende forståelse for at det finnes forskjellige typer samfunn og kulturer gjennom temaarbeid i forbindelse med internasjonale dager. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal bli kjent med større samfunnsinstitusjoner som kulturhus, bibliotek, museum og lignende. - Barna skal få erfaringer og opplevelser knyttet til hvordan samfunnet fungerer, og hvilken betydning enkeltindividet har for omgivelsene. - Barna skal få grunnleggende forståelse for hva en "jobb" er. - Barna skal oppleve gleden og betydningen de har når de bidrar til fellesskapet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal ha gode kunnskaper om hvilke institusjoner som er viktig for et samfunn, som f.eks. skole, sykehus, miljøstasjon, politi, brannvesen og lignende. - Barna skal ha en grunnleggende forståelse for hva foreldrene jobber med. Barna skal kjenne til FNs barnekonvensjon gjennom temabøker. - Barna skal ha en grunnleggende forståelse om vår by, og kunne noe om forskjellen på et sted og land. - - Barna skal ha grunnleggende kunnskap om de forskjellige nasjonene som er representert i barnehagen.